

AD IVSTA FVNERI
NOBILIS DOMINI

VIRI MVLTARVM VIRTVTVM GLORIA
ILLVSTRIS ATQVE EXCELLENTISSIMI

H E N R I C I
CHRISTIANI
AB ENDE

SVPREMI VIGILIARVM OLIM PRAE-
FECTI LONGE DIGNISSIMI

D. IX. MARTII c1616ccX.

DIGNE PERSOLVENDA

CIVES ACADEMIAE QVOSCVMQVE
EA QVA PAR EST HVMANITATE
INVITAT

FRIDERICIANAE PRORECTOR

HENRICVS BODINVS ICT.

SACRI TRIBVNALIS QVOD IN DVCATV EST MAGDEBVR-
GICO CONSILIARIVS REGIVS IVRIVM PROFESSOR ORDINARIVS.

HALAE, TYPIS CHRISTOPH. ANDREAE ZEITLERI, ACAD. TYP.

REs publica armorum disciplina,
atque pacis artibus quasi duobus
fulcris innititur. Frustra enim
exercitus foris sunt; nisi consili-
um inueniatur domi: & frustra denique præ-
clara consilia forent; nisi fortissimorum vi-
rorum excelsa facta vim iisdem adderent, ro-
burque. Peccauit itaque Marcus Cato, qui
æquo ferre animo Philosophos non potuit.
Aberrarunt vicissim a scopo sapientiæ ma-
gistri, qui militarium hominum strepitum,
clamores, armorumque fragorem audi-
re noluerunt. Horum enim opera
id ipsum habemus, quod viuimus quod
liberos, coniuges, amicos, quod aras,
& focos, quod patriam libertatemque serua-
mus, atque tenemus: ab illis vero, quod sci-
entiam earum rerum omnium consecuti su-
mus. Quid enim vsquam est, quod Philo-

sophia ambitu suo, ac quodam veluti sinu non complectatur? Igitur vtraque coniungenda disciplina, & Martis, atque Musarum perpetuum stabiliendum contubernium est; ne disiunctis amplius animis viuant; sed eosdem inuicem amicos, inimicosque habeant; easdemque gaudii causas, easdem etiam luctus rationes accipiant. Quod vt impofterum certo consequatur, nostri iam officii esse credimus publice significare, VIRVM nobilitate generis, & gloria maiorum, & propria virtute florentissimum HENRICVM CHRISTOPHORVM ab ENDE, qui munus vigiliarum supremum strenue olim in bellis obiit, ex hac vita non sine multorum lacrimis, atque luctu discessisse. Natus is est VII. Kal. Ianuarias a. c. l. lxx. XLV. in arce Barbienfi, Patre ADAMO HENRICO ab ENDE antiquissima prosapia, multisque egregiis meritis præcellente, totius primum Comitatus Præfecto, deinde Serenissimi Saxoniae DV- CIS, ac Magdeburgici Archiepiscopatus ADMINISTRATORIS Consiliario consummatissimo. Maternam originem ad EUPHEMIAM CATHARINAM ab EC-

KARTS-

KARTSBERGA honoratissimæ imaginis
feminam retulit multiplici virtutum, ac ge-
neris etiam claritudine eminentem. A prin-
cipio vitæ bonis artibus, & religioni ad sue-
factus indolem supra ætatis mensuram sapi-
entissimis quibusque approbavit; qui talem
eum futurum augurabantur, qualem cogni-
tum iudicarunt. Quo factum est, ut fulgen-
tissimus Brunsvici, ac Luneburgi Princeps
RVDOLPHVS AVGVSTVS eundem
nobili aulæ famulatio adscripserit, ac in præ-
cipuis habitum ita ab ceteris distinxerit, ut li-
bellorum supplicum causis referendis, ac e-
narrandis haud raro adhiberet. Per hæc, ac
taliam iuventutis partem transacta a. cl. lxxi.
felici augurio iter in Gallias suscepit, & ad Al-
pium usque iuga excurrere prima tandem
sub Rege, quem Christianissimum vocant,
stipendia in Belgio fecit, vexillarii in equita-
tu officio functus. Nec dubium est, quin ad
altiora EIDEM adspirare licuisset, nisi Cæsaris,
ac Imperii Procerum litteræ minaces, & a-
cerbæ Germaniæ Nobiles clientes, & in his
NOSTRVM quoque ad patriæ lares defenden-
dos evocassent. Quibus cum is lubenti ani-

mo paruisset, sub Suecorum, quas in Bremen-
si tractu habuerunt, copiis tamquam Centu-
rio meruit; postea a. CIOIOCLXXV. summi
Tesserarii loco obtento intra validissimos
Carlsburgi muros strenue pugnavit; nec, ni-
si extrema fame compulsus iuxta cum aliis
deditioi annuit, ac subscripsit. Inde relicta
militia a. CIOIOCLXXVI. ad aulae munia de-
nuo conuersus Serenissimi Holsatiae DV-
CIS, ac maxime Reuerendi itidem Eutinensis
PRÆSVLIS VIDVAE sapientissimæ ministe-
rio se addixit; vbi vltioris fortunæ, hono-
rumque nequaquam expers permanfit. Bi-
ennio enim post Dapiferi, quod appellant,
munus adeptus, honestum matrimonii pa-
ctum cum nobilissima virgine EVA SO-
PHIA de BABZIN iniuit, vtpote quæ mo-
destia, integritate, ac vitæ sanctimonia reli-
qua sexus sui decora, quæ in eminentissimæ
PRINCIPIS Gynæceo laudabili more viue-
bant, longe antecelluit. Ex illa filias tres,
superstites ELISABETHAM CHRISTINAM,
AMALIAM DOROTHEAM, CATHARI-
NAM SOPHIAM felici fidere sustulit specta-
tissimas fortissimorum Virorum, ac Satra-
parum

parum VXORES. Quis enim RVDOLPHO ab EN-
DE præstantior? quis CAROLO DIETERICO
SCHICKIO fortior? quis IOANNE GASPARE
WEISKIO moderatior? Sed primo tamen loco
nominandus fuisset FILIVS multis animi dotibus
præcellens, ac perillustis IOANNES ADAMVS ab
ENDE, S.R.I. Liber Baro, Regiminisque, quod
est in Ducatu Magdeburgico Consiliarius Re-
gius multo providentissimus; qui haud ita pri-
dem cultissimæ gentis feminam, hoc est BEA-
TAM SOPHIAM IVLIANAM DANCKEL-
MANNIAM in genialem torum traduxit.
Quid mirum est igitur, si NOSTRI con-
iugium tot amoris pignoribus stabilitum dul-
cissimum fuerit, tantaque voluptate repletum,
quantam maximam capere possunt homines ca-
ritate certantes? Sed retulit tandem retro ex
Hollatia pedem bene DEFVNCTVS, accessurus
paullo propius ad patriæ dilectissimos fines. I-
taque a. c. 1693. Salzæ primum, deinde
Rosenburgi, demum vero Halæ fortunarum sua-
rum sedem posuit; donec a. c. 1697. vniuer-
so Rosenburgico pago a Potentissimo Borussiæ
REGE cum auctoritate præficeretur. Ibi quan-
ta diligentia, quantaque animi, & consilii matu-
ritate munus suum obierit, in omnium sermoni-
bus hodiernum versatur palam, testesque indubi-
tati loquuntur. Vnde hoc loco nequaquam
prætereundum est factum eius admodum insi-
gne. Tot enim prosperis confluentibus repente
nilominus statuit secedere; seque e medio ac
continuatione laborum quam longissime amoue-
re;

re; dubium, ætatiſne, quæ ad ſenium properabat, ſaſtidio, an valetudinis metu, quæ corpus adfligere paullulum occipiebat. Vix enim commeatum ILLE ab Principe impetrauit, cum iam a. cō lōccII. intumeſcerent pedes, & quædam ſpirandi difficultas in pectore præcordiisſque obſeruetur. Quare ad Medicos itum eſt, qui ſanguinis ſpiſſitudinem ſoluerent, liquarentque. Sed hi tamen ubi funditus tollere malum nequiverunt, illud diutius traxerunt, donec *Normia* in vehementiſſimum *ἀδμα* commutaretur. Hoc vero AGRVM adeo quaſſavit, ac male habuit, vt ſpiritus per anguſtias euadens non tantum ſibilum elideret; ſed etiam dolore intra pectus creſcente caput ſemper in lecto, aut ſella metu ſtrangulationis ſublime eſſet habendum. Quibus ILLE viſis animum deſpondit; & a terrenis ad cœleſtia conuerſus ad mortem ſe compoſuit, quæ EVM tandem IV. Kal. Martias, cum quintum, & ſexageſimum annum ante duos meſes eſſet egreſſus præter adſtantium opinionem enecauit, ac ſubruit. Quamobrem ex animo rogamus CIVES Fridericianæ quoſcumque, vt, quod EI poſt meridiem deſtinatum eſt, funus ampliſſimum ea, qua par eſt, pietate frequentes ſequantur. Fuit enim omnino Vir probus, apertus, forti animo, ac moribus ingenuis, ac libero, atque nobili homine dignis: in bello laudandus; in pace non ſpernendus; in vita ac morte optimus. P. P. Halæ Mag. deburgicæ VII Idus Martias
cō lōccX.

Ee 700-811

4°

